

Fortegnelse over den danske og norske Stamtavle- Litteratur i Aaret 1916.

II. Norge.

- Arnet, Amund. Stamtavle over Slægten Arnet. Thjem. 1914.
- Arvesen, O. Vaagaa-presten, Folkeopdrageren provst Hans Peter Schnitler Krag og hans samtid. Et livsbillede fra 30—40aarene. Kra. 1916.
- Bergwitz, Joh. K. Grimstad 1800—1850 som type paa norsk smaaby. Kra. og Kbh. 1916.
- Bergwitz, Joh. K. Henrik Ibsen i sin Afstamning norsk eller fremmed? Kra. og Kbh. 1916.
- Brodahl, Johan E. Nordlanske altertavler. Særtryk af Nordlandsposten. Bodø 1916.
- Brodahl, Johan E. Lurø Kirke. Særtryk af Nordlandsposten. Bodø 1916.
- Brodahl, Johan E. Sandnes-Stamnes Kirke. Særtryk af Nordlandsposten. Bodø 1916.
- Brøgger, A. W. Stavangers Historie i Middelalderen. Stavanger 1915.
- Bull, Edv. Akers Historie. H. 6.
- Bull, Jacob B. Rendalen. Dens Historie og Bebyggelse. Kra. 1916.
- Dahl, N. A. Aas herred. Kra. 1916.
- Diesén, Einar. Vagtmester Søren Diesens Slægt. Kra. 1916.
- Mscpt.
- Eger, Christian. Slægterne Andresen og Reichborn. Chra. 1916. Msc.
- Eger, Christian. Slægten Eger. Chra. 1916. Msc.
- Hallager E. Norges Høiesteret. B. 2. Kra. 1916.
- Hjort, Otto og G. Gabrielsen. Lekumfamilien Hjort. Kra. 1916.
- Hougen, Engebret. Slægten Hougen i Sell. Sandefjord 1916. Msc.
- Ingeniører, Norske. Fortegnelse. Kra. 1916.
- Jernbanekalenderen. Kra. 1916.
- Kihle, A. Lardal Herred. Larvik 1916.
- Kobro, J. Norges Læger 1909—1915. Kra. 1916.
- Lindhjem, Anna. Norges orgler og organister til og med 1914. Skien 1916.
- Lærerkalender, Norsk, for 1917. Kra. 1916.
- Marstrander, P. Trondenes Kirke. Harstad 1916.
- Nordgaard, O. Stod i Fortid og Nutid. Thjem. 1914.
- Ree, Lorentz Harboe og Fredrik B. Walle m. Østraat. Thjem. 1916.
- Ryen, E. A. Gaarden Ryen i Foldalen. Røros 1916.
- Schiefloe-slægten. Aarbok 1916. I. Stenkjær 1916.
- Schmidt, Hans P. I. og Olaus D. Schmidt. Thjemsfamilien Schmidts tre ældste generationer i Billeder. Kra. 1916.
- Skipperud, A. Skiptvet herred 1814—1914. Kra. 1916.

- S o m m e r f e l d t, W. P. Bogtrykker Chrf. Grøndals Efterkommere. Kra. 1916. Msc.
 S t e f f e n s, Krog. Kragerø by's historie 1666—1916. Kra. 1916.
 Studenterne fra 1864. Ved J. A. Schneider. Skien 1916.
 Studenterne fra 1866. Ved Vih. Sommerfelt. Kra. 1916.
 Studenterne fra 1886. Kr. 1916.
 S u n d v o r, Johannes. Stamtavle for Familien Jørgensen. Bergen 1916. Fol. Pat.
 S v e n d s e n, Reinert. Historiske efterretninger om Værøy og Røst. Kra. 1916.
 T andlægealmanak, Norsk. 1917. Kra. 1916.

Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Det kgl. Bibliotek ejer en Udgave af Amyots Oversættelse af Plutarch, trykt i Paris 1584, som i sin Tid har tilhørt Andreas Sinclair. Han havde Bogen hos sig, da han i 1589 var i Danmark i Følge med det skotske Gesandtskab, der skulde afslutte Ægteskabet mellem Kong Jacob og Prinsesse Anna og hjemføre den fyrstelige Brud; og ligesom Sinclair og et Par andre af de skotske Herrer har skrevet deres Navne i Erik Langes Bibel til Erinding¹⁾, har en Række fremtrædende Personligheder i Danmark skrevet Navne og Sententser i den franske Plutarch.

Forrest staar, som sig hør og bør, Enkedronningens, den udvalgte Konges og Hertug Ulriks Navne; siden følger Arild Huitfeldt, Corfitz Vifert, Sten Brahe, Axel Gyldenstjerne og Fru Karen Gyldenstjerne samt Regeringsraadets fire Medlemmer Peder Munk, Christoffer Valkendorf, Niels Kaas og Jørgen Rosenkrantz. Steen Bille, nys hjemkommen fra lange Rejser, skriver:

»Horologe entretenir,
 Jeune dame a grè seruir,
 Veille maison reparer,
 cest tousiours a recomencer.

Memoriae et amicitiae ergo, hoc calami sui monumentum, reliquit Helsingorae, anno ultimi temporis MDLXXXIX XIII Augusti Steno Bilde manu propriae.

Deretter finder vi Erik Langes Haand: »Auxilium meum a domino, qui saluos facit rectos corde. — Diuitiorum et formae fluxa et fragilis est gloria, virtus autem clara aeternaque habetur. — Domino et amico suo intimo, domino Andreae Sinclero Serenissimi Scotorum regis cubiculario hanc non interituram amicitiae symbolam reliquit Ericus Lange, loco et die ut suprae.

Andreas Sinclair har ikke undladt at gæste Hven, thi paa næste Side i Bogen læser vi: »Medullas non cortices. Tycho Brahe scripsit 1589 die 17 Aug. Uraniburgi«.

Endnu følger Steen Maltesens, Caspar Markdaners, Jørgen Ernst Worms, Ditlev Holks og Knud Eriksen Ruds Navne, sidst Dr. Poul

¹⁾ Personalhistorisk Tidsskrift 7. R. II 123.

Knibbes Hilsen, dateret Oslo den 19. November 1589, og dermed slutter Rækken af Indskrifter, der knytter sig til den skotske Brudfærd med dens Æventyr.

Den næste Indskrift i Bogen fører os to Aar frem i Tiden; det er en plattysk Hilsen, skreven paa det kongelige Skib »Gabriel« i Sello Havn i Norge den 17. August 1591. I 1591 var Sinclair i dansk Tjeneste; han blev siden en ret betroet Mand hos Kong Christian IV og Jorddrot i Skaane, hvor Sinclairsholm endnu erindrer om ham.

Paa Sinclairsholm er de Linjer skrevne, som findes paa sidste Blad, dog ikke af Andreas Sinclair, men af Sønnen Christian Sinclair, der den 29. Maj 1632 skænker Bogen bort med gaadefulde Ord: »J'ay donné ce liure a Bracconiere pour un gage inviolable de l'amitié que ie luy porte et luy recommande la memoire de son entier et fidel amy. Chrestien Sinclair«. Hvem er Bogens nye Ejer eller rettere Ejerinde, som Sinclair giver Navnet »Krybskytten«? Man lokkes til at søge indenfor Slægten Ulfeldt, der var ivrige Bogsamlere og mangen Gang har erhvervet sig kærkomne Venskabspanter af denne Art. Vist er det, at Eiler Ulfeldts Navn er skrevet paa Forsatsbladet, men senere overstreget, medens Navnet: Laurentius Wlfeldt og Aarstallet 1634 staar paa Titelbladet.

Med Laurids Ulfeldts Bogsamling kom Amyots Plutarch til det gl. Bibliotek.

Ellen Jørgensen.

Werlauff omtaler i »Historiske Efterretninger om det store kongelige Bibliothek i Kiøbenhavn«, at Biblioteket er i Besiddelse af 2 Boger, som Griffenfeld skal have haft hos sig i Fængslet, et Elzevirsk Ny Testamente fra 1675 og en Duodezudgave af Epictet og Tabula Cebetis, i hvilke Optegnelser var gjort med et spidst Instrument. Den sidste Bog med dens græske Noter fra Griffenfelds Haand er bleven undersøgt og tolket¹⁾, mens Testamentet har været gemt og glemt²⁾. Det er nu fremdraget og ligger i Bibliotekets permanente Udstilling Side om Side med den lille Epictet; Griffenfelds Noter paa Engelsk, Latin og Græsk kunde vel fortjene en nærmere Betragtning.

Ellen Jørgensen.

Blandt Opgaver, som Tidsskriftets Redaktion kunde tænkes at optage, og hvortil forhaabentlig ogsaa Læserne vil bidrage, turde være, at henlede Opmærksomheden paa gemte eller glemte Boger af Værdi for Personhistorikere. For at gøre Begyndelsen, kan anføres et Skrift, der saavidt bekendt, enten kun lidet eller vel snarere slet ikke har været benyttet, nemlig *Voyage en Suede suivide quelques particularités relatives à l'histoire du Danemarck, par un officier hollandois; a la Haye MDCLXXXIX*. Forfatteren af det anonyme Skrift er Oberst *Jean Frédéric Henry de Drevon*, der opholdt sig flere Aar som Gæst paa Dronninggaard hos de Coninck, og som havde Andel i de derværende Haveanlægs Tilblivelse. Herom vidnede flere delvis endnu bevarede Mindestøtter paa Dronninggaard, saaledes den nu ved Brohuse staaende Sten, hvorpaa en lang fransk Indskrift paa Vers, der priser Stedets Herligheder, en forsvunden Indskrift paa »Eremitens Gravsten«, hvori Drevon har fortalt sin egen om-

¹⁾ Knud Fabricius: Griffenfeld (1910) 279 ff.

²⁾ *ibid.* 309.

tumlede Skæbne, og Obelisk (af Wiedewelt), rejst 1783 af de Coninck til Erindring om hans Ophold paa Dronninggaard¹).

Drevons Skrift bestaar af ialt 24 Breve, nedskrevne 1785—86 dels i Sverig, dels og mest paa Dronninggaard og i København. Det omhandler mest svenske Lokalteter og Forhold, men berører spredt ogsaa Danmark og Danske, saaledes S. 239—45 en læseværdig Skildring af Helsingør og Kronborg, Caroline Mathildes Fængsling og Regeringsforandringen 1784; S. 259 Karakteristik af Statsministrene A. P. Bernstorff, Schack Rathlou, Huth, Stampe, E. Schimmelmann; S. 268 Brev fra Prof. Treschow om Suhm; 270 ff. Notitser om Kunstnere: Abildgaard, Juel, Pauelsen, Hoyer, Beeken, Wiedewelt og Stanley samt Kapelmusikus Lem; 275 de Conincks Agerbrug. Det store Afsnit Struensee S. 471—518 er bygget dels paa mundtlige Meddelelser, dels paa Skriftet Authentische Aufklærungen (1788), som Drevon har set i det franske Originalmanuskript, og hvis Forfatterskab han tilskriver en 1782 afdød, i Struensees Fald indviklet, i den tyske Literatur kendt Forfatter, hvormed vel maa menes H. P. Sturz († 1779).

L. B.

Slægten Palme intill År 1815. Försök till en genomförd skildring af en skansk borgare — och prästläkts öden genom fem släktled. I—II. Uppsala 1917. Forfatterne, brødrene Olof og Gunnar Palme, indleder dette overordentlig smukt udstyrede, kun i 265 eksemplarer trykte arbejde, med en udtalelse om, at det selvfølgelig ikke undrager sig videnskabelig kritik eller videnskabelig udnyttelse, men at de ikke ønsker det gjort til genstand for recensioner eller omtale. Derfor skal kun her gøres opmærksom på dette arbejde, der ikke alene i personalhistorisk, men navnlig i kulturhistorisk henseende har overordentlig interesse for danske læsere (for hvem det er tilgængeligt i vore biblioteker) ved dets indholdsrige og livfulde skildring af bylivet, særligt købmandslivet, i den gamle danske by Ystad fra 1600 og op i tiden.

Der er næppe tvivl om, at den, der har ansvaret for, men også æren af værkets historiske del, er den unge svenske historiker Olof Palme, som her i Danmark, hvor han gjorde sine studier til arbejdets ældste del, havde vundet sig mange venner, der med vemod modtog efterretningen om hans død i frivillig kamp for Finland, han moders fødeland.

K. C.

Mad. de Staëls Personlighed, hendes litterære og politiske Virksomhed er i de sidste tyve Aar bleven belyst gennem en imponerende Række af monografiske Arbejder, udkomne i Frankrig, Schweiz og Tyskland. Hendes mange Forbindelser med Norden har i den seneste Tid ogsaa sat en Række Spor i de skandinaviske Lande. Særlig Opmærksomhed vakte H. Schücks Bog om hendes Ægteskabshistorie (M. och M.me de Staël, Stockholm 1905), senere fulgte Johannes Wickmann, M.me de Staël och Sverige (Lund 1911); en forkortet Udgave af »Dix années en exil« ved Sofie Aubert Lindbæk udkom i Oversættelse Kbhvn. og Kristiania 1913; Richard Petersen har forfattet en populær Levnetsskildring af hende (1898), og i min Bog Frederikke Brun (1910) har jeg med Benyttelse af meget haandskrevet Materiale, deriblandt Fru de Staëls endnu utrykte Breve til Fr. Brun og dennes Svarbreve fra det ellers utilgængelige Familiearkiv paa Coppet, behandlet Forholdet mellem M. de Staël og Fr. Brun.

¹) Se E. Nystrom, Søllerød Sogn, 1911, S. 211, 290.

Jeg skal her henlede Opmærksomheden paa et Værk af Pierre Kohler: *Madame de Staël et la Suisse, Lausanne—Paris 1916* (X + 716 S. S.), et Arbejde, hvis litterære Betydning der paa dette Sted ikke kan gøres nærmere Rede for, men det indeholder en til alle Sider rig og fængslende, omhyggelig dokumenteret Fremstilling af Fru de Staëls Liv i Schweiz. Det bringer ikke faa nye og interessante Oplysninger om hendes Bekendtskaber med fremtrædende Mænd og Kvinder, hvis Navne er knyttet til Danmark, fremfor alt Reverdil (S. 307 ff.), en Karakteristik af ham og en Række Breve fra hende til ham om Mallet (hans Interesse for Eddaen) og Salomon de Charrière de Sévery. Den sidstnævnte, Opdrager for Prins Carl af Hessen, har efterladt sig Optegnelser og Breve fra København (1756 ff.), paa hvilke jeg tidligere har henledt Opmærksomheden. Frederikke Bruns Personlighed og Forfatterskab indtager en ret fremtrædende Plads i Bogen. Forf. betegner hende som *cette femme sensible, bonne et distinguée malgrè quelques ridicules*. Ogsaa Oehlen-schlägers Besøg hos Fru de Staël omtales.

L. B.

Opmærksomheden henledes paa Manuskriptet: Adskillige Poetiske Sager af Morten Seehuus, begyndt 2. Juni 1724, et Mesterstykke paa Datidens Kalligrafi (Ny kgl. Saml. 492 d fol.). Heri talrige daterede Fødselsdags-, Bryllups- og Sørgevers. Fremhæves kan: Bindevers til Mad. Anna Christine Ohnsorg sal. Materialforvalter Claus Hansens Enke paa hendes Navnedag 26. Juli 1722. — Jfr. Anna Sophia Schive paa Fade-rens Lars Erichsens og hendes Moders Navnedage 10. Aug. og 26. Juli. — Bryllupsvers til Marcus Alsing, Præst i Nibe, og Elisabeth Sophia Struve 2. Decbr. 1723. — Bryllupsvers til Christian Welshuysen og Barbara Muhle Schougaard 17. April 1724. — Bryllupsvers til Hans Berg, kgl. Kontrollor og norsk Postmester og Sophia Christiana Bartholin, Assens 30. Aug. 1724. — Bryllupsvers til Peter Munch, Consumptionsskriver, og Barbara Larsdatter 8. Febr. 1724 i Vesterports Consumption Comptoir. — Sørgevers o. Jochum Broch, Stads-kæmner † 14. Novbr. 1724. — Sørgevers o. Anna Phoenixberg, bgr. 14. Febr. 1725 fra Helliggeist Kirke, 14 A. — Sørgevers o. Thomas Michelsen Galschiøt, By- og Raadstueskriver i Holbæk, bgr. 3. Juli 1725. — Bryllupsvers til Niels Alsing, kgl. Leve-randør, og Susanne Schutz, Snesere Præstegaard 22. Novbr. 1725 i hendes Broders Zacharias Schutz' Navn. — En smukt udført Portrættegning af Forf. Morten Seehuus, f. 17. Sept. 1698, tegnet 17. Sept. 1726. — Bryllupsvers til Wincentz Otto Bartholin, kgl. Hoffourer, og Sophia Amalia Melsing 10. April 1726. — Bryllupsvers til Niels Pedersen Winge, Borger i Holbæk, og Birgitta Charlotta Lind i Holbæk 22. Maj 1726. — Bryllupsvers til Christian Ulrich Bertelsen, Herredsfoged i Bog og Vends Herreder, og Cecilia Ravn, Assens 9. Sept. 1726. — Bryllupsvers til Rasmus Æreboe, Notarius publ., og Catharina Maria Alsberg 26. Sept. 1726. — Bryllupsvers til Sr. Ostermand, Apoteker i Ribe, og Kirstine Elisabeth Jakobs-datter, Ribe 1726.

I en lille Dagbog i den Bülowse Manuskriptsamling i Sorø Bibliotek, hvilken jeg ved Overlærer Glahns Velvillie har faaet Lejlighed til at gøre en Extrakt af, findes følgende Oplysninger om Pastor Niels Rosenstjerne Krag, om hvem Wiberg og Wad kun har meget sparsomme, tildels fejl-agtige Oplysninger. Dagbogens øvrige Indhold er uden Interesse.

Niels Rosenstjerne Frantsen Krag, f. 12. Marts 1700, som yngste bl. 11 Børn af Frantz Krag, Sognepræst til Maglebye, og Elisabeth Sophie Rosenstjerne af en gammel adelig Stamme † 10. April 1736; døbt 19. Marts 1700, undervist hjemme til det 13. Aar, 1713 Elev paa Herlufsholm, 1717 deponeret, derefter hjemme et Aar, 1718 Examen philosophicum og Bacchalaureigraden, 1718 til Lübeck for at informeres i italiensk Bogholderi, ved Paasketid 1719 hjemme igen, rejste straks efter til Skien i Norge for at besøge sin Broder Hans Krag, der var Fuldmægtig hos den bortrømte Foged Melchior Høyer, i Begyndelsen af 1720 i Kondition hos Købmand Janus Bowmann, en indfødt Engelskmand i Porsgrund og derefter hos Niels Hentnissen Weyer paa Brækegaard v. Skien, indtil han Paaske 1721 resolverede at ville handle for sig selv, fragtede Skibe paa Flensborg, Dantzic og andre Steder, led Tab ved Forlis, Pintse 1723 i Kondition hos Abraham Böckmann i Laurvigen, prædikede under dette Ophold 3 Gange; 21. Juli 1724 Afsked fra Abraham Böckmann, afreiste samme Dag til England, vendte 30. Oktbr. 1724 tilbage til Norge (Skien), 29. Marts 1725 rejste til Danmark, hjemme hos Moderen (Faderen var død Jan. 1725) paa Langeland til Sept. 1725, 3. Decbr., s. A. theologisk Attestats, 9. Decbr. Dimissionsprædiken i Trinitatis Kirke, 20. Decbr. i Kondition hos Hr. Gregers Weyle i Follisløv, Michaelis 1727 kviteret denne Kondition, i Novbr. i Kbhvn. for at tage Afsked med Broderen Friderich, som gik til Ostindien som Præst, 8. Jan. 1728 i Kondition hos Oberst Grambow paa Sandagergaard i Fyen, for at informere hans eneste Søn Junker Carl Grambow, 22. Maj 1730 i Kondition hos Hr. Lorentz Petersen i Odense for at informere hans Børn, Paaske 1731 rejst til Langeland til Broderen Dines Krag, Magleby, 5. Sept. 1732 Kaldsbrev (kgl. Konfirmation 26. Sept.) paa Magleby Sognekald, 6. Sept. 1732 forlovet med Jacobina Ernestina Zumbilt, D. af Kaptain Zumbilt, 15. Oktbr. 1732 ordineret af Biskop Ramus i St. Knuds Kirke i Odense, 19. Oktbr. s. A. indsat i Magleby Kirke, 24. Novbr. s. A. Bryllup i Rudkøbing (viet af Broderen Dines Krag).

I sit Ægteskab havde han ifølge Dagbogen følgende Børn:

- 8. Septbr. 1733 Frantz Krag.
- 25. Marts 1735 Catharina Krag † 16. Oktbr. 1737.
- 3. Juni 1737 Elisabeth Sophie Krag.
- 13. Aug. 1738 Cathrine Krag.
- 3. Maj 1740 Maren Krag.
- 23. Oktbr. 1742 Johanna Elisabeth Krag † straks.
- 9. Oktbr. 1743 Karen Krag.
- 5. Juni 1745 Johan Christopher Krag.
- 17. Novbr. 1748 Dines Christian Krag † 30. Jan. 1753.

P. H.

Den tyske genealogiske og personalhistoriske Forskning har lidt et tungt og i alt Fald i Øjeblikket ganske uerstatteligt Tab ved at Professor A. M. Hildebrandt d. 30. Marts 1918 — otte Dage efter sin Hustru — er hensovet i Berlin, 74 Aar gammel.

Professor Hildebrandts Navn er uløseligt knyttet til Foreningen »Herold« i Berlin, hvilken han har helliget hele sin Manddoms og Alderdoms Arbejde, og det er ikke for meget sagt, at det i første Linie skyldes hans Sagkundskab, Iver og aldrig svigtende Interesse, at den forsømte og misbrugte heraldiske Videnskab i Tyskland har oplevet en paa sund Basis skabt Renaissance, ikke mindst i kunstindustriell Retning.

I en Aarrække og lige til sin Død var han Redaktør af Herolds to Tidsskrifter, hans Aand har derfor i første Linie præget deres Indhold igennem Aarene, og det skyldes hans utrættelige Iver for Selskabet og hans Evne til altid at holde Idealitetens og Sagkundskabens Fane højt, at Herold er kommen til at indtage en ubestridt Førerstilling indenfor Tysklands efterhaanden ret talrige genealogiske Selskaber.

Foruden at være en paa sit specielle Omraade fremragende Videnskabsmand var Professor Hildebrandt personlig et højest elskværdigt Menneske, hvis Hjælpsomhed var ubegrænset, og mange ere de, ogsaa herhjemme, der staar sig i Gæld til ham og føle hans Død som et smerteligt Tab, aldrig henvendte man sig forgæves til ham med noget Spørgsmaal, der laa indenfor hans Interessesfære. For hvad han saaledes har ydet Genealogerne og Heraldikerne Europa over skylder ogsaa mange indenfor vort Samfunds Rækker ham Tak.

P. H.

»Københavns Handelsgartnerforening«, der i Februar 1918 havde bestaaet i 10 Aar, har i den Anledning udgivet en velskrevet og net udstyret lille Bog (86 Sider), hvis Indhold bestaar af 9 smaa Afhandlinger, alle forfattede af Medlemmer af Foreningen. Halvdelen af Bogen optages af Meddelelser om Foreningens egne Anliggender og om den Sag, Torvehandelens Ordning, der har givet Stødet til dens Oprettelse; den anden Halvdel har imidlertid saa megen almindelig Interesse, kultur-, lokal- og personalhistorisk, at den kunde have Interesse i videre Kredse; og da Bogen tilfældig er falden mig i Hænde, maaske som den eneste af Tidsskriftets Læsere, skal jeg i Korthed gøre Rede for Indholdet.

F. D. Hansen (Hellerup) har givet en fornøjelig, nærmest anekdotisk Beskrivelse af »De ældre Torveforhold« for et halvt Aarhundrede og lidt længere siden. Indholdet stammer vist nærmest fra mundtlig Tradition, og det er derfor paa høje Tid, at det er blevet optegnet. Der skildres her bl. a. en Række Typer fra det forsvundne Kjøbenhavn: Prangere og Opkøbere med Navne som Finke-Jørgen, Rakker-Anders o. l., hvis ikke uangribelige Færden paa Torvet af og til blev afbrudt af en Tur »oppe at svede«; »Tolvskillingskonerne«, der solgte Varer for Gartnerne mod en Provision af 12 Skilling af Daleren; Ferdinand Jørgensen (»Vægter-Ferdinand«) og Mad. Wennerwald, der var »Bankiers« henholdsvis for Prangerne og for Handelskonerne; og op til den for sin ubestikkelige Hæderlighed og sin Jernvilje højt ansete Torvebetjent Brunskov, der fra 1862 til sin Død, i alt over 30 Aar, havde det vanskelige Hverv at holde Justits paa Højbroplads i Torvetiden.

Pauli Fløystrup (Svanemøllevej) fortæller om »Det københavnske Handelsgartneri i Mand's Minde«. Paa kun 8 Sider giver han en livlig Oversigt over Æmnet og en Række Oplysninger om de kendte Gartnerier ude paa »Broerne«, som vi ældre mindes fra vor Ungdom, og hvis Ejeres Navne endnu til Dels findes i Faget, men ude i eller udenfor Periferien af Stor-Kjøbenhavn, efter at de ældre Gartnerier har maattet vige Pladsen for Villaveje eller »Stenørkener«. A propos! naar man ser hen til, hvor enormt disse Arealer i et forholdsvis kort Aaremaal er stegne i Værdi, under man sig over, hvor faa af disse Gartnerfamilier der er blevet virkelig formuende.

Endelig har Frode Sørensen (Emdruphøj), Skriftets Redaktør, med Overskrift »En københavnsk Handelsgartnerfamilie« udgivet nogle efterladte Optegnelser af Gartner Martin Ludvig Hansen

(f. 1851 † 1901), i sin Tid Forpagter af Frederiksberg Slotshave, nu det kgl. Haveselskabs Have. Slægten kan følges tilbage til dennes Oldefader Svend Hansen (f. 1758 † 1847), en Husmandssøn fra Gentofte, der, antagelig efter at have lært Gartneri i Bernstorff Slotshave, 1788 af Grev J. H. E. Bernstorff blev løst fra Stavnsbaandet og vandrede til Kjøbenhavn, hvor han begyndte en selvstændig Virksomhed, bl. a. med at passe de s. k. Professorhaver og i Juletiden at »drive« Tulipaner og Liljekonvaller ved — Kakkelovnen i sin Stue paa Torvet for Enden af Nørregade. Af hans 6 Sønner blev 4 Gartnere, af disse Sønner 9, og Gartneriet fortsættes endnu i 5. og 6. Generation. Stamfaderens 2 andre Sønner blev for Resten Præster, andre af hans Efterkommere Læger, Landmænd osv. Den offentliggjorte Del af Manuskriptet slutter med Forfatterens Farfader, Martin Espen Hansen (f. 1793 † 1875) eller »gamle Hansen paa Stien«, som han hed efter den Ejendom, en tidligere Losseplads paa 4 Td. Land, som han købte ved »Kærlighedssti«, den nuværende Nørresøgade. Senere forpagtede han Glacisholm, paa hvis Grund Cirkus, National-Etablissementet osv. nu ligger. Men da Sønnen Axel Ludvig Hansen (1817—1864) ca. 1850 tænkte paa for 12,000 Rd. at købe de 24 Td. Land mellem Frederiksberg Allé og Gl. Kongevej, hvor nu Martensens og Madvigs Allé ligger, fik »den gamle paa Stien« ham fra det med de Ord: »Er Du gal at give 500 Rd. pr. Td. Land der ude paa Landet«. Det har vel været med en noget bedsk Smag i Munden, at M. L. Hansen noterer, at der i hans Tid, altsaa godt en Menneskealder senere, forgæves blev budt en Million Kroner for de 8—10 Td. Land, som da var tilbage af samme Ejendom. — Efter den trykte Del at dømme har Udgiveren vist Ret, naar han udtaler: »Det er at ønske, at det øvrige — Faderens og hans eget Liv — engang kunde blive offentliggjort«; men af Hensyn til Forfatterens »meget skarpe Pen og usminkede Tale« mener han, at det bør vente.

H. W. H.

Den sidste af Adelslægten Lindenov. Som sidste Mand af Slægten nævner Thiset Oberstlieutenant Godske Lindenov, død 1738 i Horsens, gift med Vibeke Reedtz, død 1755, i hvilket Ægteskab der angives født to som smaa afdøde Børn. 1772, 7. Sept., ansøger Maria Elisabeth v. Lindenou, Enke efter den ved Belejringen af Schweidnitz 1761, 1. Okt. faldne Oberstlieutenant Carl Ludwig v. Löwenfeld, Grev A. G. Moltke om en Pengegave. Hun havde da opholdt sig 3 Aar 9 Maaneder i Danmark, hvorhen hun var rejst for at opsøge sin Slægt, dog havde hun ingen mere truffet i Live. Hun havde fire Børn med sig, hvoraf de to vare døde her i Landet (Roskilde, Kongsted), og vilde nu rejse til Tyskland.

L. B.

Den Quistgaardske Familieforening, hvis Formand Pastor Erhard Quistgaard i Rorup er, arbejder med stor Energi særlig gennem sin Sekretær og bærende Kraft Forpagter P. Chr. Rehling-Qvistgaard paa at samle Dokumenter, Billeder o. s. v. til det oprettede Familiearkiv. Medlemmernes Antal er steget fra 39 i 1915 til 68 i 1917 og Kaptalen, som søges samlet til Fordel for Slægten er ogsaa steget stærkt.

Familieforeningen har gentagne Gange samlet Slægten til selskabelig Sammenkomst og Møder med Foredrag af familiehistorisk Karakter og

maalbevidst søgt at samle særlig Slægtens Unge og vække deres Interesse for Sammenholdet. Slægtssamfundet udgiver ogsaa aarlige Beretninger, som det søger at gøre saa interessante som muligt ved at meddele Oplysninger om Familiebegivenheder indenfor Slægten.

Fra Overretssagfører, Redaktør I. K. Bergwitz i Christiania har Redaktøren erholdt følgende Henvendelse: *Praktisk slektsforskning*, »Spørgsmaal og svar i pers. tidsskr.«

Hr. redaktør!

I anledning av det interessante foredrag, som prof. Heegaard har holt i Deres aarsmøte ^{3/12} 1917 ber jeg om et par ord indføiet til ovennævnte punkt: Nei, det gaar smaat med svar i tidsskriftet, og netop av den av professoren nævnte grund. Ingen gir sig til at forske gratis, for ukjente medmennesker. Hvad der blir svaret, er, hvad vedk. allikevel tilfældigvis har ved haanden eller kommer over.

Allikevel har denne rubrik stor betydning; ialfall for Norges vedk., hvor vi hverken har eet eller to private genealogiske bureauer. Her gaar alt paa tilfældighet og underhaands henvendelser.

Ogsaa i Norge er der nu blit saa meget overflod av penger paa mange hænder, som gjerne ofrer en god slump til utforskning av sin slekts historie, mest av primitive egoisthensyn men ogsaa av dypere kultur- og samfundsinteresse. Disse mennesker famler i blinde, spør den første, den bedste, og driver fra Herodes til Pilatus og tilbake igjen, innen de finner den mand eller kvinde der har evner og tid og forutsætninger, til at samle eller sætte i system deres slekts historie.

A v e r t e r i n o r s k (o g d a n s k) d a g s p r e s s e, at disse folk kan, ved at melle sig inn i vort samfund, faa gratis indrykket sine spørsmål og derved vinne frem til forskernes kress. Saa kan vedk. forsker selv melle sig, og privat kontrakt bli sluttet mellem spørger og svarer.

D e r i l i g g e r b e t y d n i n g e n a v d e n n e r u b r i k, og den er, som nævnt, for Norges vedk. av størst vægt, for en systematisk norsk slektsforskning.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

I.

Hvem er »Thomas Henriksen i Fyen, præfectus alicus Holsatiae«?

Han nævnes i Leth og Wad: Dimittender fra Herlufsholm, som Fader til den i Aaret 1656 fra Herlufsholm dimitterede Henrich Thomsen Barsmark, der døde som Sognepræst for Tved ved Svendborg 18. September 1695. (Denne kaldes hos »Wiberg« filius præfecti alicii Holsatiae).

Hvad kan Udtrykket: præfectus alicus Holsatiae dække over?

Charles E. Sørensen,
Nørrebrogade 186, L.

II.

Kan noget oplyses om Christian Henrik Berg eller hans mulige Efterkommere? Han er døbt i Ulbølle, Fyen, 19. Februar 1750, en Søn af Sogndegn til V. Skærninge-Ulbølle Mogens Bierg (Barsmark) og Broder bl. a. til Justitsraad Hans Berg til Skovsbo. Om Christian Henrik Berg haves kun følgende: at han i 1790 hos Broderen paa Skovsbo har til gode saa og saa mange Rd. Mark og Skilling for hollandske Dukater, for Bomuld og Bomuldstøj. Muligt at Chr. H. Berg er død udenfor Landets Grænser.

Er Viceguvernør paa St. Thomas og St. Jan Hans Henrik Berg, født 25. November 1788 (hvor?), død 16. April 1862 (hvor?), en Søn af omspurgte Christian Henrik Berg?

Enhver Oplysning om ovenstaaende Personer modtages med Taknemlighed af

Charles E. Sørensen,
Nørrebrogade 186, L.

III.

Ifølge Københavns Universitetsmatrikel bleve Mathias Grønvald, Herloviensis, 19 Aar, og Severinus Hee Grønvald, Herloviensis, 17 Aar, immatrikulerede 29. Juli 1766. Begge vare Sønner af Præsten Knud Grønvald i Allesø, og begge maa være døde for Faderen 28. Juni 1804, da de ikke nævnes i Skiftet efter ham.

Enhver Oplysning om disse 2 Brøders senere Skæbne modtages med Taknemlighed af

Fr. Grønvald, Direktør.
Kongens Tværvvej 8, Kbhvn. F.

IV.

Oplysninger søges om Slægten Binzer og v. Binzer til Brug ved Udarbejdelsen af en Familiestamtavle.

Otto Binzer,
Kolonibestyrer,
Holsteinborg, Grønland.